

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องการรับรู้เรื่องความตายของพุทธศาสนิกชนและคริสต์ศาสนิกชนในเขต
สาทร กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาระดับการรับรู้ในเรื่องความตายของ
พุทธศาสนิกชนและคริสต์ศาสนิกชนในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ๒) เปรียบเทียบระดับการรับรู้
เรื่องความตายในพุทธศาสนิกชนและคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
คือ อายุ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิต ศาสนาที่นับถือ
๓) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องความตายด้านต่างๆ

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ตามลำดับ ดังนี้

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ในเรื่องความตายของพุทธศาสนิกชนและ
คริสต์ศาสนิกชนในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร

๔.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการรับรู้เรื่องความตายในพุทธศาสนิกชนและ
คริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล คือ อายุ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา
จำนวนบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิต ศาสนาที่นับถือ

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องความตายด้านต่างๆ

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา
จำนวนบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิต ศาสนาที่นับถือ

ผลการวิเคราะห์ปรากฏดัง ตารางที่ ๔.๑

ตัวแปร	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
เพศ		
- ชาย	๕๒	๒๘.๓
- หญิง	๑๓๒	๗๑.๗
รวม	๑๘๔	๑๐๐

ตัวแปร	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
อายุ		
- ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๕๖	๓๐.๔
- ๒๑ – ๓๐ ปี	๓๓	๑๗.๕
- ๓๑ – ๔๐ ปี	๒๕	๑๕.๘
- ๔๑ – ๕๐ ปี	๓๑	๑๖.๘
- มากกว่า ๕๐ ปีขึ้นไป	๓๕	๑๙.๐
รวม	๑๘๔	๑๐๐
สถานภาพ		
- โสด	๑๔๔	๗๘.๓
- สมรส	๓๓	๑๗.๕
- หย่าร้าง	๔	๒.๒
- อื่นๆ	๓	๑.๖
รวม	๑๘๔	๑๐๐
ระดับการศึกษา		
- ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา	๖	๓.๓
- ระดับมัธยมศึกษา	๔๓	๒๕.๕
- ระดับอนุปริญญา	๕	๒.๗
- ระดับปริญญาตรี	๑๐๕	๕๗.๒
- สูงกว่าระดับปริญญาตรี	๑๗	๙.๒
รวม	๑๘๔	๑๐๐
จำนวนบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิต		
- ๑ คน	๔๒	๒๒.๘
- ๒ คน	๒๕	๑๕.๘
- ๓ คน	๑๐	๕.๔
- ๔ คน	๕	๒.๗
- มากกว่า ๔ คนขึ้นไป	๑๑	๖.๐
- ไม่มี	๘๙	๔๘.๓
รวม	๑๘๔	๑๐๐

ตัวแปร	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ศาสนาที่นับถือ		
- ศาสนาพุทธ	๑๐๓	๕๘.๒
- ศาสนาคริสต์	๗๓	๔๑.๘
รวม	๑๗๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า

เพศ : พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยพบว่า เป็นเพศหญิงร้อยละ ๗๑.๗ และเป็นเพศชายร้อยละ ๒๘.๓

อายุ : พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔ รองลงมา มีอายุมากกว่า ๕๐ ปีขึ้นไป คิดร้อยละ ๑๕.๐ อายุระหว่าง ๒๑ – ๓๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕ อายุระหว่าง ๔๑ – ๕๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘ และอายุระหว่าง ๓๑ – ๔๐ ปี และคิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘ ตามลำดับ

สถานภาพสมรส : พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๓ รองลงมามีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕ สถานภาพหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ ๒.๒ และสถานภาพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ ๑.๖ ตามลำดับ

ระดับการศึกษา : พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒ รองลงมามีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕ มีระดับชั้นการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๕.๒ มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๓.๓ และมีระดับการศึกษาชั้นอนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ ๒.๗ ตามลำดับ

จำนวนบุคคลที่เสียชีวิตในครอบครัว : พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ไม่มีบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิต คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓ รองลงมามีบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิตจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘ มีบุคคลครอบครัวที่เสียชีวิตจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘ มีบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิตมากกว่า ๔ คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๖.๐ มีบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิตจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๔ และมีบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิตจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๗ ตามลำดับ

ศาสนาที่นับถือ : พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๒ และนับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ในเรื่องความตายของพุทธศาสนิกชนและคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และ คริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ๔ ด้าน คือ ด้านความเชื่อทางศาสนา ด้านการตระหนักถึงความตาย ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความหมายและการจัดลำดับของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อทางศาสนา จำแนกเป็นรายชื่อ

การรับรู้ด้านความเชื่อทางศาสนา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑. การเกิดขึ้นของสิ่งทั้งหลายทั้งปวงนั้น จะอิงอาศัยกันและกันเกิดขึ้น	๓.๕๖	๑.๐๘	มาก	๓
๒. ทุกสิ่งในโลกนั้นเป็นสิ่งที่ไม่คงตัว อยู่ในสภาวะเดิมไม่ได้ แล้วเสื่อมสลายไป	๔.๔๓	.๕๐๑	มาก	๓
๓. เชื่อว่าเมื่อตายแล้วก็สูญสิ้น ไม่มีวิญญาณ ไม่มีเกิด	๒.๖๕	๑.๕๕	ปานกลาง	๕
๔. มนุษย์ทุกคนต้องมีความตายเป็นธรรมดาไม่ล่วงพ้นความตายไปได้	๔.๘๕	.๔๔๓	มากที่สุด	๑
๕. มนุษย์เราทุกคนล้วน มาจากธรรมชาติในตอนแรก และต้องกลับสู่ธรรมชาติในตอนท้าย อย่างเท่าเทียมกัน	๔.๑๐	๑.๒๘	มาก	๕
๖. เชื่อว่า มีอดีตชาติ ชาตินี้ ชาติหน้า และชาติต่อไป	๓.๕๘	๑.๕๐	มาก	๘
๗. ผู้ที่เกิดมาเป็นมนุษย์นั้นประกอบด้วย กายและวิญญาณรวมกันเป็นหนึ่งเดียว	๔.๔๓	.๘๕๓	มาก	๓
๘. ขณะนี้ ท่านเชื่อมั่นว่า การดำเนินชีวิตของท่าน	๓.๕๕	.๕๐๘	มาก	๖

การรับรู้ด้านความเชื่อทางศาสนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
เป็นไปตามแนวทางของศาสนาถูกแล้ว				
๘. เชื่อว่า ความเชื่อในศาสนาช่วยให้ท่านแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้	๔.๓๕	.๘๔๘	มาก	๔
๑๐. การปฏิบัติตามหลักศาสนา คือแนวทางชีวิตที่ดีที่สุด	๔.๕๖	.๖๘๓	มากที่สุด	๒
เฉลี่ยรวม	๔.๐๕	๑.๐๐	มาก	

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า กลุ่มตัวอย่างพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร มีระดับการรับรู้เรื่องความตายด้านความเชื่อทางศาสนาโดยรวมทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ยซึ่งเท่ากับ ๔.๐๕ และผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคน มีระดับการรับรู้เรื่องความตายด้านความเชื่อทางศาสนาไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๐๐

เมื่อพิจารณาลำดับการรับรู้เรื่องความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร ในด้านความเชื่อทางศาสนา เป็นรายชื่อ สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ ๑ มนุษย์ทุกคนต้องมีความตายเป็นธรรมดาไม่ล่วงพ้นความตายไปได้ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๘๕ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๔๔๗

ลำดับที่ ๒ การปฏิบัติตามหลักศาสนา คือแนวทางชีวิตที่ดีที่สุด กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๕๖ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๖๘๓

ลำดับที่ ๓ ผู้ได้เกิดมาเป็นมนุษย์นั้นประกอบด้วย กายและวิญญาณรวมกันเป็นหนึ่งเดียว กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๔๓ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๘๕๗

ลำดับที่ ๓ ทุกสิ่งในโลกนั้นเป็นสิ่งที่ไม่คงตัว อยู่ในสภาวะเดิมไม่ได้ แล้วเสื่อมสลายไป กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๔๓ ผู้ตอบ

แบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๕๐๑

ลำดับที่ ๔ เชื่อว่า ความเชื่อในศาสนาช่วยให้ท่านแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๓๕ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๘๔๘

ลำดับที่ ๕ มนุษย์เราทุกคนล้วน มาจากธรรมชาติในตอนแรก และต้องกลับสู่ ธรรมชาติในตอนท้าย อย่างเท่าเทียมกัน กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๑๐ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๒๘

ลำดับที่ ๖ ขณะนี้ ท่านเชื่อมั่นว่า การดำเนินชีวิตของท่านเป็นไปตามแนวทางของ ศาสนาถูกแล้ว กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๓.๕๕ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๕๐๘

ลำดับที่ ๗ การเกิดขึ้นของสิ่งทั้งหลายทั้งปวงนั้น จะอิงอาศัยกันและกันเกิดขึ้น กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๓.๕๖ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๐๘

ลำดับที่ ๘ เชื่อว่า มีอดีตชาติ ชาตินี้ ชาติหน้า และชาติต่อๆ ไป กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๓.๕๘ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๕๐

ลำดับที่ ๙ เชื่อว่าเมื่อตายแล้วก็สูญสิ้น ไม่มีวิญญาณ ไม่มีเกิด กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๒.๖๕ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๕๕

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความหมายและการจัดลำดับของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชนในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ด้านการตระหนักถึงความตาย จำแนกเป็นรายชื่อ

การรับรู้ด้านการตระหนักถึงความตาย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑. จากการพบเห็นร่างผู้เสียชีวิตหรือผู้บาดเจ็บ ทำให้เห็นว่าชีวิตนี้ไม่แน่นอน เมื่อจากไปก็เอาสิ่งใดไปไม่ได้(เช่น ทรัพย์สิน ชื่อเสียงเป็นต้น)	๔.๘๑	.๔๔๖	มากที่สุด	๑
๒. ข้าพเจ้าคิดถึงเรื่องการใกล้ตาย การตาย รู้สึกถึงความเตรียมพร้อมต่อการตาย ตั้งใจกระทำความดีเพิ่มขึ้น	๔.๒๐	.๕๑๐	มาก	๔
๓. ข้าพเจ้าต้องการตายอย่างสงบ ท่ามกลางคนใกล้ชิด	๔.๔๘	.๘๕๕	มาก	๒
๔. ข้าพเจ้าเตรียมตั้งลาญาติ ทำพิธีกรรม เตรียมงานศพไว้ก่อน	๒.๖๐	๑.๒๕๗	ปานกลาง	๕
๕. เมื่อทำบุญประจำปีให้แก่ผู้เสียชีวิต ข้าพเจ้านึกสลดใจต่อจำนวนผู้จากไป ว่าไม่มีใครหลบหลีกเลี่ยงความตายไปได้	๓.๕๐	.๕๘๗	มาก	๖
๖. สิ่งทั้งปวงโดยความเดิมเป็นของว่างอยู่แล้ว ความตายก็ไม่มีที่ตั้งที่อาศัย	๓.๔๗	๑.๒๕๐	ปานกลาง	๑๐
๗. คนผู้ที่ประมาทแล้ว ที่เป็นอย่างนี้ก็เหมือนตายแล้ว	๔.๐๔	.๕๕๑	มาก	๕
๘. ความตายเป็นทั้งมิตรและศัตรู	๓.๖๗	๑.๑๕๘	มาก	๘
๙. ความตายไม่น่ากลัว ความกลัวตายต่างหากที่น่ากลัว	๔.๒๗	.๕๕๒	มาก	๓
๑๐. ความตายกลับเป็นสิ่งที่ดี คือกลายเป็นตัวเร่งให้เราปล่อยวางเร็วเข้า ในขณะที่เรายังมีชีวิต	๓.๗๘	๑.๐๘๕	มาก	๗
เฉลี่ยรวม	๓.๕๒	.๕๕๖	มาก	

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า กลุ่มตัวอย่างพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขต
สาทร มีระดับการรับรู้เรื่องความตายด้านการตระหนักถึงความตายโดยรวมทุกข้อ อยู่ในระดับมาก
ซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ยซึ่งเท่ากับ ๓.๕๒ และผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคน มีระดับการรับรู้เรื่อง
ความตายด้านการตระหนักถึงความตายไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๐๐

เมื่อพิจารณาถึงระดับการรับรู้เรื่องความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ใน
เขตสาทร ในด้านการตระหนักถึงความตาย เป็นรายชื่อ สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ ๑ จากการพบเห็นร่างผู้เสียชีวิตหรือผู้บาดเจ็บ ทำให้เห็นว่าชีวิตนี้ไม่แน่นอน
เมื่อจากไปก็เอาสิ่งใดไปไม่ได้(เช่น ทรัพย์สิน ชื่อเสียงเป็นต้น) กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมากที่สุด
โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๘๑ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกัน
มากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๔๔๖

ลำดับที่ ๒ ข้าพเจ้าต้องการตายอย่างสงบ ท่ามกลางคนใกล้ชิด กลุ่มตัวอย่างรับรู้ใน
ระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๔๘ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่
แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๘๕๕

ลำดับที่ ๓ ความตายไม่น่ากลัว ความกลัวตายต่างหากที่น่ากลัว กลุ่มตัวอย่างรับรู้ใน
ระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๒๗ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่
แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๕๕๒

ลำดับที่ ๔ ข้าพเจ้าคิดถึงเรื่องการใกล้ตาย การตาย รู้สึกถึงความเตรียมพร้อมต่อการตาย
ตั้งใจกระทำความดีเพิ่มขึ้น กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๒๐
ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๕๑๐

ลำดับที่ ๕ คนผู้ที่ประมาทแล้ว ที่เป็นอย่างนี้ก็เหมือนตายแล้ว กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับ
มาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๐๔ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่
แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๕๕๑

ลำดับที่ ๖ เมื่อทำบุญประจำปีให้แก่ผู้เสียชีวิต ข้าพเจ้านึกสลดใจต่อจำนวนผู้จากไป ว่า
ไม่มีใครหลบหนีหลีกเลี่ยงความตายไปได้ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่ง
เท่ากับ ๓.๕๐ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณา
จากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๕๘๑

ลำดับที่ ๗ ความตายกลับเป็นสิ่งที่ดี คือกลายเป็นตัวเร่งให้เราปล่อยวางเร็วเข้า ในขณะที่
เรายังมีชีวิต กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๓.๘๘ ผู้ตอบ

แบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๐๘๕

ลำดับที่ ๘ ความตายเป็นทั้งมิตรและศัตรู กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๓.๖๗ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๑๕๘

ลำดับที่ ๙ ข้าพเจ้าเตรียมตั้งลาญาติ ทำพิธีกรรม เตรียมงานศพไว้ก่อน กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๒.๖๐ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๒๕๗

ลำดับที่ ๑๐ สิ่งทั้งปวงโดยความเดิมเป็นของว่างอยู่แล้ว ความตายก็ไม่มีที่ตั้งที่อาศัย กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๓.๔๗ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๒๕๐

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความหมายและการจัดลำดับของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย จำแนกเป็นรายชื่อ

การรับรู้ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑. มีการรับรู้เรื่องชีวิตและความตายเป็นของคู่กัน	๔.๓๖	.๗๕๐	มาก	๒
๒. มีการรับรู้ว่าความสูญเสียเป็นเรื่องที่ไม่ก่อให้เกิดความเบิกบานใจ	๔.๐๘	.๕๓๘	มาก	๖
๓. มีการรับรู้ว่าความตายของตัวเองเป็นเรื่องปกติ	๔.๔๖	.๗๖๗	มาก	๑
๔. มีการรับรู้ ความตายเป็นสิ่งที่น่ากลัว	๒.๒๕	๑.๓๓๔	ปานกลาง	๑๐
๕. มีความเชื่อว่าการระลึกถึงความตาย เป็นสิ่งที่ไม่ควรคิด ไม่ควรระลึกถึง	๒.๓๖	๑.๓๔๔	ปานกลาง	๕
๖. ยิ่งรู้จักความตายมากเพียงใด ชีวิตที่เหลืออยู่จะสงบสุขมากขึ้น	๓.๕๗	๑.๐๐๕	มาก	๗
๗. ตายด้วยใจสงบหรือวางจิตให้เป็นกุศล จิตก็จะ	๔.๓๕	.๕๘๐	มาก	๓

การรับรู้ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ไปสู่สุคติได้				
๘. กรรม(การกระทำ)ย่อมเป็นพลังหนุนส่ง จะส่งไปไหน ไปสุคติ หรือทุกคติ หรือไปสู่วิมุตหลุดพ้น ไปสู่ชีวิตนิรันดร์หรือ บึงนรก	๔.๓๒	.๕๒๘	มาก	๔
๙. เชื่อต่อการกระทำดีในปัจจุบัน ที่จะส่งผลในชาติหน้า ภพหน้า	๔.๑๒	๑.๑๕๑	มาก	๕
๑๐. เมื่อท่านทราบข่าวเรื่องความตายที่ไร จิตใจก็ห่อเหี่ยวทุกที	๓.๑๕	๑.๒๔๑	ปานกลาง	๘
เฉลี่ยรวม	๓.๗๕	๑.๐๕๕	มาก	

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า กลุ่มตัวอย่างพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร มีระดับการรับรู้เรื่องความตายด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย โดยรวมทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ยซึ่งเท่ากับ ๓.๗๕ และผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคน มีระดับการรับรู้เรื่องความตายด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๐๐

เมื่อพิจารณาลำดับการรับรู้เรื่องความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร ในด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย เป็นรายชื่อ สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ ๑ มีการรับรู้ว่าความตายของตัวเองเป็นเรื่องปกติ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๔๖ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๗๖๓

ลำดับที่ ๒ มีการรับรู้เรื่องชีวิตและความตายเป็นของคู่กัน กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๓๖ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๗๕๐

ลำดับที่ ๓ ตายด้วยใจสงบหรือวางจิตให้เป็นกุศล จิตก็จะไปสู่สุคติได้ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๓๕ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๕๘๐

ลำดับที่ ๔ กรรม(การกระทำ)ย่อมเป็นพลังหนุนส่ง จะส่งไปไหน ไปสุคติ หรือทุกคติ หรือไปสู่วิมุตหลุดพ้น ไปสู่ชีวิตนิรันดร์หรือ บึงนรก กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณา

ค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๓๒ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๕๒๘

ลำดับที่ ๕ เชื้อต่อการกระทำดีในปัจจุบัน ที่จะส่งผลในชาติหน้า ภพหน้า กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๑๒ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๑๕๑

ลำดับที่ ๖ มีการรับรู้ถึงความสูญเสียเป็นสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดความเบิกบานใจ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๐๘ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๕๗๘

ลำดับที่ ๗ ยิ่งรู้จักความตายมากเพียงใด ชีวิตที่เหลืออยู่จะสงบสุขมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๓.๕๗ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๐๐๕

ลำดับที่ ๘ เมื่อท่านทราบข่าวเรื่องความตายที่ไร จิตใจก็ห่อเหี่ยวทุกที กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๓.๑๕ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๒๔๑

ลำดับที่ ๙ มีความเชื่อว่าการระลึกถึงความตาย เป็นสิ่งที่ไม่ควรคิด ไม่ควรระลึกถึง กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๒.๓๖ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๓๔๔

ลำดับที่ ๑๐ มีการรับรู้ ความตายเป็นสิ่งที่น่ากลัว กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๒.๒๕ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๓๓๔

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความหมายและการจัดลำดับของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย จำแนกเป็นรายชื่อ

การรับรู้ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑. มีการรับรู้ว่าการเจ็บป่วย เป็นเรื่องปกติของมนุษย์	๔.๕๕	.๖๑๒	มากที่สุด	๒
๒. มีการรับรู้ว่า ถ้าตัวท่านมีความรู้การแพทย์ ท่าน	๔.๕๕	.๖๖๗	มากที่สุด	๓

การรับรู้ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
อยากช่วยเหลือผู้มีอาการเจ็บป่วย				
๓. มีการรับรู้ว่า ญาติของผู้เจ็บป่วยก็มีความทุกข์ใจ	๔.๕๒	.๖๒๓	มากที่สุด	๔
๔. มีการรับรู้ว่าการเจ็บป่วยอาจเกิดกับทุกคนรวมถึงตัวเราด้วย	๔.๖๖	.๔๗๕	มากที่สุด	๑
๕. เข้าใจเรื่องธรรมชาติ(ธรรมชาติ)เท่ากับเป็นการป้องกันโรคร้ายไข้เจ็บที่จะเกิดขึ้น	๔.๐๑	.๕๕๒	มาก	๕
๖. วาระสุดท้ายของชีวิต ถ้าหากว่าใจหนึ่งก็สามารถไปสู่สุคติได้	๔.๑๔	๑.๐๑๔	มาก	๓
๗. ขณะเจ็บป่วย ก็สามารถเผชิญความสงบได้ และสามารถประคองจิตใจให้มีสติ	๔.๓๓	.๘๓๕	มาก	๕
๘. สังกรรมแห่งชีวิตนั้น มนุษย์จะประสบกับสถานะเจ็บไข้ได้ป่วย	๔.๒๕	.๘๓๐	มาก	๖
๙. ความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นนั้น เป็นโรคของชีวิต เป็นความทุกข์อย่างหนึ่ง	๔.๑๘	.๕๒๒	มาก	๘
๑๐. ความทุกข์ที่เกิดจากความเจ็บป่วยนั้นมาจากผลของบาปที่มนุษย์ได้รับ	๓.๗๒	๑.๒๖๒	มาก	๑๐
เฉลี่ยรวม	๔.๓๑	.๘๒๔	มาก	

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า กลุ่มตัวอย่างพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร มีระดับการรับรู้เรื่องความตายด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย โดยรวมทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ยซึ่งเท่ากับ ๔.๓๑ และผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคน มีระดับการรับรู้เรื่องความตายด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๐๐

เมื่อพิจารณาลำดับการรับรู้เรื่องความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร ในด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย เป็นรายชื่อ สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ ๑ มีการรับรู้ว่าการเจ็บป่วยอาจเกิดกับทุกคนรวมถึงตัวเราด้วย กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๖๖ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๔๗๕

ลำดับที่ ๒ มีการรับรู้ว่าการเจ็บป่วย เป็นเรื่องปกติของมนุษย์ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๕๕ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๖๑๒

ลำดับที่ ๓ มีการรับรู้ว่า ถ้าตัวท่านมีความรู้การแพทย์ ท่านอยากช่วยเหลือผู้มีอาการเจ็บป่วย กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๕๕ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๖๖๗

ลำดับที่ ๔ มีการรับรู้ว่า ญาติของผู้เจ็บป่วยก็มีความทุกข์ใจ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๕๒ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๖๒๗

ลำดับที่ ๕ ขณะเจ็บป่วย ก็สามารถเผชิญความสงบได้ และสามารถประคองจิตใจให้มีสติ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๓๓ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๘๓๕

ลำดับที่ ๖ สัจธรรมแห่งชีวิตนั้น มนุษย์จะประสบกับสภาวะเจ็บไข้ได้ป่วย กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๒๕ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๘๗๐

ลำดับที่ ๗ วาระสุดท้ายของชีวิต ถ้าหากว่าใจหนึ่งก็สามารถไปสู่สุคติได้ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๑๔ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๐๑๔

ลำดับที่ ๘ ความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นนั้น เป็นโรคของชีวิต เป็นความทุกข์อย่างหนึ่ง กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๑๘ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๕๒๒

ลำดับที่ ๙ เข้าใจเรื่องกรรมะ(กรรมชาติ)เท่ากับเป็นการป้องกันโรคร้ายไข้เจ็บที่จะเกิดขึ้น กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๔.๐๑ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๕๕๒

ลำดับที่ ๑๐ ความทุกข์ที่เกิดจากความเจ็บป่วยนั้นมาจากผลของบาปที่มนุษย์ได้รับ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๓.๗๒ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรับรู้ คำถามข้อนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๒๖๒

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความหมายและการจัดลำดับของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร โดยรวมทุกด้านและแยกเป็นรายด้าน

การรับรู้เกี่ยวกับความตาย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑. ด้านความเชื่อทางศาสนา	๔.๐๕	๑.๐๐	มาก	๒
๒. ด้านการตระหนักถึงความตาย	๓.๕๒	.๕๕๖	มาก	๓
๓. ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย	๓.๗๕	๑.๐๕๕	มาก	๔
๔. ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย	๔.๓๑	.๘๒๔	มาก	๑
โดยรวมทุกด้าน	๓.๗๖	.๕๖๘	มาก	

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า กลุ่มตัวอย่างพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร มีระดับการรับรู้เรื่องความตายโดยรวมทุกด้าน ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ ๓.๗๖ ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคน มีระดับการรับรู้เรื่องความตายทั้ง ๔ ด้าน และโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๐๐, .๕๕๖, ๑.๐๕๕, .๘๒๔ และ .๕๖๘ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงลำดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทรในแต่ละด้าน สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ ๑ ด้านการรับรู้เกี่ยวกับความเจ็บป่วย โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๓๑ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการรับรู้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๘๒๔

ลำดับที่ ๒ ด้านการรับรู้ด้านความเชื่อทางศาสนา โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๐๕ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการรับรู้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๐๐

ลำดับที่ ๓ ด้านการตระหนักถึงความตาย โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๕๒ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการรับรู้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๕๕๖

ลำดับที่ ๔ ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๕ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการรับรู้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๐๕๕

๔.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการรับรู้เรื่องความตายในพุทธศาสนิกชนและคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าที (t - test) ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

การรับรู้เกี่ยวกับความตาย	เพศของกลุ่มตัวอย่าง			
	ชาย (N=๖๖) $\bar{x}$	หญิง (N=๑๘๓) $\bar{x}$	t	P
๑. ด้านความเชื่อทางศาสนา	๔.๐๒	๔.๐๐	.๒๒๔	.๘๐๓
๒. ด้านการตระหนักถึงความตาย	๓.๘๕	๓.๕๑	.๓๕๖	.๔๕๐
๓. ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย	๓.๖๓	๓.๘๑	๑.๒๐๐	.๒๓๑
๔. ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย	๔.๒๒	๔.๒๕	.๓๓๒	.๓๔๐
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	๓.๕๕	๓.๕๕	.๖๘๑	.๔๙๖

จากตารางที่ ๔.๓ แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศชายและเพศหญิง โดยพิจารณาในภาพรวมทั้ง ๔ ด้าน พบว่า พุทธศาสนิกชนและคริสต์ศาสนิกชน มีระดับการรับรู้ความตายที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้ความตาย ของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศชายและเพศหญิง โดยพิจารณาในแต่ละด้านทั้ง ๔ ด้าน พบว่า พุทธศาสนิกชนและคริสต์ศาสนิกชน มีระดับการรับรู้ความตายที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่า (P-value) ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

การรับรู้เกี่ยวกับความตาย	อายุ					F	P
	< ๒๐ ปี (N=๖๕) $\bar{x}$	๒๑-๓๐ ปี (N=๔๑) $\bar{x}$	๓๑-๔๐ ปี (N=๔๐) $\bar{x}$	๔๑-๕๐ ปี (N=๔๒) $\bar{x}$	>๕๐ ปี (N=๖๖) $\bar{x}$		
๑. ด้านความเชื่อทางศาสนา	๔.๐๑	๓.๕๘	๔.๑๑	๔.๐๕	๓.๕๐	.๖๑๑	.๖๕๕
๒. ด้านการตระหนักถึงความตาย	๓.๕๘	๓.๘๔	๓.๕๐	๓.๕๓	๓.๘๔	.๗๓๕	.๕๔๐
๓. ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย	๓.๕๒	๓.๗๒	๓.๗๔	๓.๘๑	๓.๖๘	๒.๒๔๕	.๐๖๖
๔. ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย	๔.๒๓	๔.๑๕	๔.๓๐	๔.๒๔	๔.๒๓	.๗๔๑	.๕๖๕
เฉลี่ยรวมโดยรวม	๔.๐๓	๓.๕๓	๔.๐๑	๔.๐๒	๓.๕๑	๑.๑๑๕	.๓๔๕

* หมายถึง ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๘ แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายในด้านต่างๆ และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามอายุของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ได้แก่ระหว่าง น้อยกว่า ๒๐ ปี, ๒๑ – ๓๐ ปี, ๓๑ – ๔๐ ปี, ๔๑ – ๕๐ ปี และมากกว่า ๕๐ ปี พบว่าพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตาย ๔ ด้าน คือ ด้านความเชื่อทางศาสนา ด้านการตระหนักถึงความตาย ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่า (P-value) ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพสมรส

การรับรู้เกี่ยวกับความตาย	สถานภาพสมรส					
	โสด	สมรส	หย่า	อื่นๆ	F	P
	(N=๑๔๔)	(N=๓๓)	(N=๑๔)	(N=๓)		
	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$		
๑. ด้านความเชื่อทางศาสนา	๔.๐๔	๓.๕๑	๔.๐๐	๓.๘๐	๑.๘๑๔	.๑๔๕
๒. ด้านการตระหนักถึงความตาย	๓.๕๒	๓.๘๓	๔.๐๐	๓.๘๘	๓.๗๐	.๓๗๕
๓. ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย	๓.๘๓	๓.๖๖	๓.๖๕	๓.๖๕	๒.๑๖๑	.๐๕๓
๔. ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย	๔.๒๕	๔.๐๖	๔.๒๒	๔.๒๖	๒.๐๑๐	.๑๑๓
เฉลี่ยรวมโดยรวม	๔.๐๒	๓.๘๗	๓.๙๗	๓.๙๐	๒.๑๖๗	.๐๕๒

จากตารางที่ ๔.๕ แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายในด้านต่างๆ และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามสถานภาพสมรสของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ได้แก่ ระหว่าง โสด, สมรส, หย่า, และอื่นๆ พบว่า พุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านความเชื่อทางศาสนา ด้านการตระหนักถึงความตาย ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่า (P-value) ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

การรับรู้เกี่ยวกับความตาย	ระดับการศึกษา						
	< มัธยมศึกษา (N=๖) $\bar{x}$	มัธยมศึกษา (N=๔๗) $\bar{x}$	อนุปริญญา (N=๑๕) $\bar{x}$	ปริญญาตรี (N=๑๐๕) $\bar{x}$	> ปริญญาตรี (N=๑๓) $\bar{x}$	F	P
๑. ด้านความเชื่อทางศาสนา	๓.๘๕๐	๓.๕๖	๔.๓๐	๔.๐๑	๔.๑๐	๑.๓๒๘	.๒๖๑
๒. ด้านการตระหนักถึงความตาย	๓.๘๐	๓.๕๒	๔.๑๕	๓.๕๐	๓.๕๐	๐.๓๖๑	.๘๓๖
๓. ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย	๓.๗๕	๓.๗๕	๓.๗๓	๓.๘๑	๓.๗๔	.๔๖๕	.๗๕๘
๔. ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย	๔.๒๒	๔.๑๖	๔.๕๓	๔.๒๓	๔.๒๒	๑.๑๑๕	.๓๔๕
เฉลี่ยโดยรวม	๓.๕๑	๓.๕๕	๔.๑๕	๔.๐๐	๓.๕๕	๐.๘๖๕	๐.๔๘๖

จากตารางที่ ๔.๑๐ แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายในด้านต่างๆ และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ได้แก่ ระหว่าง ต่ำกว่ามัธยมศึกษา, มัธยมศึกษา, อนุปริญญา, ปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี พบว่า พุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านความเชื่อทางศาสนา ด้านการตระหนักถึงความตาย ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่า (P-value) ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามจำนวนบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิต

การรับรู้เกี่ยวกับความตาย	จำนวนบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิต							P
	๑ คน (N=๔๒)	๒ คน (N=๒๕)	๓ คน (N=๑๐)	๔ คน (N=๕)	>๔ คน (N=๕)	ไม่มี	F	
	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$			
๑.ด้านความเชื่อทางศาสนา	๓.๕๘	๔.๒๒	๓.๕๖	๔.๐๐	๓.๕๓	๓.๕๓	๑.๒๗๓	.๒๗๖
๒.ด้านการตระหนักถึงความตาย	๓.๕๓	๔.๑๘	๓.๕๒	๓.๔๓	๓.๘๖	๓.๘๕	๒.๖๘๑	.๐๒๓*
๓.ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย	๓.๘๓	๓.๘๑	๓.๗๐	๓.๓๖	๓.๗๕	๓.๗๓	๒.๗๓๓	.๐๒๑*
๔.ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย	๔.๒๗	๔.๓๗	๔.๑๓	๔.๒๒	๔.๓๑	๔.๒๔	๑.๒๓๘	.๒๕๓
เฉลี่ยโดยรวม	๔.๐๑	๔.๑๔	๓.๕๓	๓.๗๖	๓.๕๓	๓.๕๕	๒.๓๗๕	.๐๔๑*

* หมายถึง ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม ผลการทดสอบพบว่า P-values น้อยกว่า ๐.๐๕ (P=.๐๔๑) แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพุทธศาสนิกชนและคริสต์ศาสนิกชน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตาย แตกต่างกัน

ด้านความเชื่อทางศาสนา ผลการทดสอบพบว่า P-values มากกว่า ๐.๐๕ ($P=.๒๓๖$) แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพุทธศาสนิกชนและคริสต์ศาสนิกชน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตาย ไม่แตกต่างกัน

ด้านการตระหนักถึงความตาย ผลการทดสอบพบว่า P-values น้อยกว่า ๐.๐๕ ($P=.๐๒๓$) แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพุทธศาสนิกชนและคริสต์ศาสนิกชน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตาย แตกต่างกัน

ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสียชีวิต ผลการทดสอบพบว่า P-values น้อยกว่า ๐.๐๕ ($P=.๐๒๑$) แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพุทธศาสนิกชนและคริสต์ศาสนิกชน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตาย แตกต่างกัน

ด้านการรับรู้ต่อการเจ็บป่วย ผลการทดสอบพบว่า P-values มากกว่า ๐.๐๕ ($P=.๒๕๓$) แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพุทธศาสนิกชนและคริสต์ศาสนิกชน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตาย ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ที่มีจำนวนบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิตแตกต่างกันเป็นรายคู่โดยวิธี LSD

การรับรู้เกี่ยวกับความตาย	จำนวนบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิต	$\bar{x}$	กลุ่มที่	P					
				กลุ่มที่					
				๑	๒	๓	๔	๕	๖
๑.ด้านความเชื่อทางศาสนา	๑ คน		๑		.๑๘๔	. ๔๔๒	.๘๓๒	.๔๒๔	.๓๘๓
	๒ คน		๒			.๑๐๘	.๖๔๘	.๐๕๐	. ๐๒๕*
	๓ คน		๓				.๔๕๘	๑.๐๐๐	.๗๔๕
	๔ คน		๔					.๔๕๑	.๕๖๕
	>๔ คน		๕						
	ไม่มี		๖						.๗๓๕
๒. ด้านการ	๑ คน		๑		.๓๘๓	.๐๒๕*	.๗๔๕	.๕๖๕	.๗๓๕

การรับรู้ เกี่ยวกับความ ตาย	จำนวนบุคคลใน ครอบครัวที่ เสียชีวิต	$\bar{x}$	กลุ่ม ที่	P					
				กลุ่มที่					
				๑	๒	๓	๔	๕	๖
ตระหนักถึง ความตาย									
	๒ คน		๒			.๓๒๖	.๑๑๐	.๓๓๓	.๓๓๕
	๓ คน		๓				.๐๑๒*	.๐๒๓*	.๐๐๓*
	๔ คน		๔					.๕๖๓	.๖๒๔
	>๔ คน		๕						
	ไม่มี		๖						.๒๐๕
๓. ด้านการ รับรู้ต่อการ สูญเสีย	๑ คน		๑		.๓๓๓	.๐๒๓*	.๕๖๓	.๔๒๑	.๖๕๒
	๒ คน		๒			. ๐๐๓*	.๖๒๑	.๒๐๕	.๖๕๒
	๓ คน		๓				.๐๐๘*	.๑๓๐	.๑๖๒
	๔ คน		๔					.๒๕๓	.๔๒๘
	>๔ คน		๕						
	ไม่มี		๖						.๐๔๕*
๔. ด้านการ รับรู้ต่อความ เจ็บป่วย	๑ คน		๑		. ๐๐๘*	.๐๑๓*	.๕๕๓	.๑๔๓	. ๐๓๒*
	๒ คน		๒			.๒๕๓	.๒๘๓	.๑๔๓	.๕๒๓
	๓ คน		๓				.๐๔๕*	.๐๓๒*	.๕๒๓
	๔ คน		๔					.๓๒๓	.๒๑๕
	>๔ คน		๕						
	ไม่มี		๖						.๑๖๐
เฉลี่ยโดยรวม	๑ คน		๑		. ๐๔๓*	. ๐๓๓*	.๒๓๓	.๑๓๓	.๑๔๓

การรับรู้เกี่ยวกับความตาย	จำนวนบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิต	$\bar{X}$	กลุ่มที่	P					
				กลุ่มที่					
				๑	๒	๓	๔	๕	๖
	๒ คน		๒			.๖๕๕	.๒๓๓	.๕๕๔	.๘๐๒
	๓ คน		๓				.๑๓๓	.๕๕๔	.๓๒๘
	๔ คน		๔					.๘๐๒	.๓๒๘
	>๔ คน		๕						
	ไม่มี		๖						.๑๕๓

* หมายถึง ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒

๑. ด้านความเชื่อทางศาสนา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ที่มีจำนวนบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิตแตกต่างกัน คือ ๒ คน และ ไม่มี มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๒. ด้านการตระหนักถึงความตาย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ที่มีจำนวนบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิตแตกต่างกัน คือ ๑ คน และ ๓ คน, ๓ คน และ ๔ คน, ๓ คน และมากกว่า ๔ คน, ๓ คน และ ไม่มี มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสียชีวิต พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ที่มีจำนวนบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิตแตกต่างกัน คือ ๑ คน และ ๓ คน, ๒ คน และ ๓ คน, ๓ คน และ ๔ คน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔. ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ที่มีจำนวนบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิตแตกต่างกัน คือ ๑ คน และ ๒ คน, ๑ คน และ ๓ คน, ๑ คน และ ไม่มี, ๓ คน และ ๔ คน, ๓ คน และมากกว่า ๔ คน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕. โดยรวมทุกด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ที่มีจำนวนบุคคลในครอบครัวที่เสียชีวิตแตกต่างกัน คือ ๑ คน และ ๒ คน, ๑ คน และ ๓ คน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่า P-value) ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามศาสนาที่นับถือ

การรับรู้เกี่ยวกับความตาย	ศาสนาที่นับถือ			
	ศาสนาพุทธ (N=๑๔๒) $\bar{x}$	ศาสนาคริสต์ (N=๑๑๘) $\bar{x}$	t	P
๑.ด้านความเชื่อทางศาสนา	๔.๐๔	๓.๕๖	.๐๕๔	.๘๒๖
๒.ด้านการตระหนักถึงความตาย	๓.๕๓	๓.๘๘	๑.๐๒๐	.๘๓๑
๓.ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย	๓.๘๕	๓.๓๑	๒.๔๓๑	.๐๐๓**
๔.ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย	๔.๓๔	๔.๑๒	๑.๖๐๗	.๓๑๔
เฉลี่ยโดยรวม	๔.๐๔	๓.๕๑	๑.๖๔๘	.๐๔๘*

* หมายถึง ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๕

** หมายถึง ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๓ แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้เกี่ยวกับความตายของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามศาสนาที่นับถือ โดยพิจารณาในภาพรวมทั้ง ๔ ด้าน พบว่า พุทธศาสนิกชนและคริสต์ศาสนิกชน มีระดับการรับรู้ความตายที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้ความตาย ของพุทธศาสนิกชน และคริสต์ศาสนิกชน ในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามศาสนาที่นับถือ โดยพิจารณาในด้านความเชื่อทางศาสนา ด้านการตระหนักถึงความตาย ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย มีระดับการรับรู้ความตายที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย พบว่า พุทธศาสนิกชนและคริสต์ศาสนิกชน มีระดับการรับรู้ความตายที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องความตายด้านต่างๆ

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงผลการวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ระหว่างระดับการรับรู้ความตายในแต่ละด้าน

การรับรู้เกี่ยวกับความตาย	ด้านที่				
	๑	๒	๓	๔	โดยรวม
๑.ด้านความเชื่อทางศาสนา		.๔๕๐**	.๓๖๓**	.๓๓๑**	.๖๓๓**
๒.ด้านการตระหนักถึงความตาย			.๕๑๔**	.๔๔๑**	.๗๕๕**
๓.ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย				.๕๑๑**	.๗๘๐**
๔.ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย					.๗๓๓**
โดยรวม ๔ ด้าน					

** หมายถึง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างด้านความเชื่อทางศาสนา และด้านการตระหนักถึงความตาย, ด้านความเชื่อทางศาสนาและด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย, ด้านความเชื่อทางศาสนาและด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย, ด้านความเชื่อทางศาสนาและโดยรวมทุกด้าน

มีความสัมพันธ์ระหว่างด้านการตระหนักถึงความตายและด้านการรับรู้ต่อการสูญเสีย, ด้านการตระหนักถึงความตาย, ด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย, ด้านการตระหนักถึงความตาย และโดยรวมทุกด้าน

มีความสัมพันธ์ระหว่างด้านการรับรู้ต่อการสูญเสียและด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วย ด้านการรับรู้ต่อการสูญเสียและโดยรวมทุกด้าน

และมีความสัมพันธ์ระหว่างด้านการรับรู้ต่อความเจ็บป่วยและโดยรวมทุกด้าน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕